30 Ιανουαρίου 2015

ΔΕΚΑ ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟ ΣΤΟ ΝΑΟ

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Ορθόδοξη πίστη / Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

ΔΕΚΑ ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΑΡΑΜΟΝΗ ΣΤΟ ΝΑΟ

Ο ιερός ναός είναι χώρος λατρείας και προσευχής. Δεν είναι χώρος κοσμικών ή κοινωνικών συναντήσεων και συζητήσεων.

Πριν μπεις μέσα σκέψου που πρόκειται να μπεις και τι πρόκειται να κάνεις.

Μπαίνεις μέσα με σιωπή και αργά βήματα, βγάζοντας αν φοράς, το καπέλο σου. Βγάζεις επίσης τα χέρια σου από τις τσέπες και δεν τα κρατάς ενωμένα πίσω σου.

Το πρώτο που κάνεις μπαίνοντας είναι να σταυροκοπηθείς με ευλάβεια.

Παραλαμβάνεις το κερί σου και το ανάβεις στο μανουάλι με προσοχή χωρίς να αφήνεις το νου σου να τρέχει απ’ εδώ και απ’ εκεί. Δεν σπρώχνεσαι αν υπάρχει συνωστισμός.

Μετά το άναμμα του κεριού κάνεις πάλι το σταυρό σου και προσκυνάς την εικόνα που βρίσκεται στο προσκυνητάρι, χωρίς να συζητείς με τους διπλανούς σου ή να κάνεις παρατηρήσεις και σχόλια.

Περπατάς ελαφρά πηγαίνοντας στη θέση σου χωρίς να κάνεις θόρυβο. Εκεί κάθεσαι σε στάση ευλάβειας. Δεν είναι στάση ευλάβειας το σταυροπόδι!

Φροντίζεις να μην ενοχλήσεις τους άλλους είτε με άσκοπες κινήσεις, είτε με θόρυβο ή παρατεταμένη τακτοποίηση σου.

Κοιτάζεις μπροστά σου χωρίς να περιφέρεις δεξιά και αριστερά το βλέμμα σου.

Δεν ενδιαφέρεσαι να δεις ποιος μπαίνει ή βγαίνει.
Αφοσιώνεσαι στη λατρεία, αν είναι ώρα της ή στην ατομική σου προσευ-χή, αν μπήκες σε άλλη ώρα γι’ αυτό στην εκκλησία.

ΠΟΤΕ ΕΙΜΑΣΤΕ ΟΡΘΙΟΙ ΚΑΙ ΠΟΤΕ ΚΑΘΟΜΑΣΤΕ ΣΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Πολλοί δε γνωρίζουμε, πότε πρέπει να καθόμαστε και πότε να είμαστε όρθιοι στην εκκλησία. Έτσι είναι φυσικό να καθόμαστε όταν δεν πρέπει ή να στεκόμαστε όρθιοι χωρίς λόγο. Στο ναό υπάρχουν στασίδια ή καθίσματα, πού όμως δεν φθάνουν για όλους τους εκκλησιαζόμενους. Αυτό γίνεται γιατί ο χώρος είναι σχετικά μικρός και με την τοποθέτηση και άλλων καθισμάτων, θα μειωθεί η χωρητικότητα.
Κατ’ αρχήν θα πρέπει να πούμε ότι, και όταν καθόμαστε, μπορούμε να προσευχόμαστε, μέσα στο ναό. Ωστόσο υπάρχουν μερικές στιγμές της Θείας Λειτουργίας, που όλοι πρέπει να στέκονται όρθιοι. Οι στιγμές αυτές είναι οι εξής, κατά σειράν:
– Στην αρχή της Θείας Λειτουργίας, όταν ο ιερέας απαγγέλλει το “Ευλογημένη η βασιλεία του Πατρός...”. Όλοι είμαστε όρθιοι και στο άκουσμα των ονομάτων των τριών προσώπων της Αγίας Τριάδος κάνουμε το σταυρό μας, με ευλάβεια. Κατόπιν μπορούμε να καθίσουμε. Εάν λειτουργεί ο Μητροπολίτης, σηκωνόμαστε την στιγμή πού στα “Ειρηνικά” μνημονεύεται το όνομα του. Αυτό σε ένδειξη σεβασμού προς αυτόν και για να δεχθούμε την ευλογία, που μας δίδει εκείνη τη στιγμή.
– Σηκωνόμαστε πάλι, όταν γίνεται η Μικρά Είσοδος (λιτάνευση του ιερού Ευαγγελίου) και ο Χορός ψάλλει το γ’ Αντίφωνο (απολυτίκιο της ημέρας ή του αγίου). Παραμένουμε όρθιοι μέχρι ο Ιερέας, να εισάγει το Ευαγγέλιο στο Ιερό Βήμα.
– Στη συνέχεια, στον Τρισάγιο ύμνο (“Του Κυρίου δεηθώμεν ...”, έως “Άγιος ο Θεός, άγιος ισχυρός, άγιος αθάνατος, ελέησον ημάς”), είμαστε όρθιοι και κάνουμε τον Σταυρό μας ευλαβικά.
– Στην απαγγελία του Αποστόλου καθόμαστε. Σηκωνόμαστε μόλις δοθεί το παράγγελμα: “Σοφία, Ορθοί, ακούσωμεν του Αγίου Ευαγγελίου” και παραμένουμε όρθιοι μέχρι ο Ιερέας, να εισάγει το Ευαγγέλιο στο Ιερό Βήμα, μόλις τελειώσει η ανάγνωση του.
– Σηκωνόμαστε πάλι, όταν αρχίζει η Μεγάλη Είσοδος (λιτάνευση των Τιμίων Δώρων) και παραμένουμε όρθιοι μέχρι να τοποθετηθούν τα Τίμια Δώρα στην Αγία Τράπεζα.
– Σηκωνόμαστε κάθε φορά που μας θυμιατίζει ή μας ευλογεί ο ιερέας.
– Είμαστε όρθιοι, κατά την ανάγνωση του “Συμβόλου της Πίστεως”.
– Σηκωνόμαστε, μόλις ο ιερέας δώσει το παράγγελμα: “Στώμεν καλώς. Στώμεν μετά φόβου ...”. Από το σημείο αυτό αρχίζει το σημαντικότερο τμήμα της Θείας Λειτουργίας που είναι η Αγία Αναφορά, ο Καθαγιασμός των Τιμίων Δώρων. Συνεχίζουμε να είμεθα όρθιοι μέ-χρι τέλους της Αγίας Αναφοράς, οπότε ο ιερέας

μας ευλογεί από την Ωραία Πύλη λέγοντας το: “Και έσται τα ελέη του μεγάλου Θεού ….”.
– Είμαστε όρθιοι, κατά την ανάγνωση του “Πάτερ ημών…” και παραμένουμε όρθιοι μέχρις ότου ακούσουμε το: “Πρόσχωμεν. Τα Άγια τοις Αγίοις”.
– Σηκωνόμαστε πάλι, όταν ο ιερέας μπροστά στην Ωραία Πύλη καλεί τους πιστούς στην “Μετάληψη” λέγοντας “Μετά φόβου Θεού, πίστεως και αγάπης προσέλθετε”. Καλό είναι να παραμένουμε όρθιοι όση ώρα διαρκεί η “Μετάληψη”.
– Τέλος σηκωνόμαστε κατά την “Απόλυση” (“Εν ειρήνη προέλθωμεν …” έως “Δι’ ευχών των αγίων πατέρων ημών …”), για να δεχθούμε την τελική ευλογία του ιερέα.

ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΣΚΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΜΑΣ ΣΤΗΝ ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Οι περισσότεροι πηγαίνουμε πρόθυμα στην εκκλησία και αγωνιζόμαστε να μαζέψουμε τον “νου” μας μέσα στην καρδία μας και να μην τον αφήνουμε να τρέχει στα εξωτερικά και καθημερινά θέματα. Παρόλα αυτά όμως, αρκετές φορές, ο “νους” μας σκορπίζεται στα “έξω”. Δεν πρέπει να ταραζόμαστε γι’ αυτό, απλώς κάθε φορά να γυρίζουμε τον “νου” μας, στην εκκλησία και στον εαυτό μας. Και να το κάνουμε αυτό, πάλι και πάλι, όποτε ο “νους” τρέχει προς τα “έξω” και σε κάθε περίπτωση, να μην φεύγουμε “σωματικά”, από την εκκλησία, εξ’ αιτίας αυτού.
Αρκετές φορές, ο διάβολος βάζει, σε κάποιους από εμάς, την σκέψη – λογισμό: “Εσύ είσαι αγράμματος, αμαθής, αμόρφωτος και δεν καταλαβαίνεις εκείνα που λέγονται στην εκκλησία και επομένως γιατί πας τότε στην εκκλησία;”. Μας απαντά λοιπόν, ένας “Γέροντας” και λέει: “Ότι, αν και εσείς δεν καταλαβαίνετε όλα όσα λέγονται στην εκκλησία, ο διάβολος τα καταλαβαίνει και για αυτό τρομάζει, φοβάται και φεύγει από εσάς και ακόμη ότι, ναι μεν δεν καταλαβαίνετε όλα όσα ακούτε στην εκκλησία, ωφελείσθε όμως ακόμη και με αυτά τα λίγα ή πολλά που καταλαβαίνετε”. Και τέλος, σύμφωνα με τον Ιωάννη τον Χρυσόστομο, αν πηγαίνουμε συχνά στην εκκλησία και ακούμε τα Θεία λόγια, με τον καιρό θα καταλαβαί-νουμε εκείνα, που προηγουμένως δεν καταλαβαίναμε, γιατί ο Θεός βλέποντας την προθυμία μας, ανοίγει τον “νου” μας και τον φωτίζει έτσι ώστε να τα καταλαβαίνουμε.

ΓΙΑΤΙ ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΟΝΑΤΙΖΟΥΜΕ ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ

Αρκετοί από εμάς, συνηθίζουμε να γονατίζουμε στο “Τα σα εκ των σων σοι προσφέρομεν…”, κατά την “Αγία Αναφορά – Καθαγιασμό των Τιμίων Δώρων”. Η ευλαβής αυτή συνήθεια, δείχνει το σεβασμό απέναντι στο ιερότατο Μυστήριο κατά την στιγμή της ευλογίας των τιμίων Δώρων, τότε δηλαδή που ο λειτουργός ιερέας επικαλείται την χάρη του Παναγίου Πνεύμα-τος για την μετατροπή και μεταβολή του άρτου και του οίνου σε Σώμα και Αίμα Χριστού. Όμως η ιερή αυτή

συνήθεια απαγορεύεται κατά τις Κυριακές και κάθε χριστιανός οφείλει αυτή την ήμερα να μη γονατίζει καθόλου, παρά μόνο να κλίνει ελαφρώς τον αυχένα σε ένδειξη ταπείνωσης και τιμής προς τα “Τίμια Δώρα”.
Την απαγόρευση καθορίζουν κανόνες της εκκλησίας μας, για τον κύριο λόγο ότι, η Κυριακή είναι ημέρα της Αναστάσεως του Κυρίου μας και επομένως και εμείς οφείλουμε να παραμέ-νουμε σε θέση αναστάσεως. Ο ιερός Νικόδημος ο Αγιορείτης διευκρινίζει, ότι απαγορεύεται, το να προσεύχεται κανείς γονατιστός τις Κυριακές και όχι η απλή μετάνοια, όταν για παράδειγμα “προσκυνούμε μια αγία εικόνα”.
Κατά συνέπεια τις Κυριακές δεν πρέπει να γονατίζουμε στην εκκλησία, αλλά να προσευχόμαστε όρθιοι. Τις άλλες ήμερες είμαστε ελεύθεροι να γονατί-ζουμε όσο θέλουμε.
Γενικά πρέπει να γνωρίζουμε ότι η στάση κατά τη Θεία λατρεία δεν καθορίζεται από τη δική μας προσωπική ευλάβεια και διάθεση, αλλά από την παράδοση και τους κανόνες της Εκκλησίας.

ΠΩΣ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΜΕ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΗ ΛΑΤΡΕΙΑ

Κατά την ορθόδοξη αντίληψη επικοινωνούμε με το Θεό “καρδιακά” και όχι διανοητικά. Η εκλογίκευση της πίστεως είναι σφάλμα μοιραίο για την ποιότητα της.
Ακολουθούμε το ρυθμό της Εκκλησίας στην κοινή λατρεία του Θεού, ανταποκρινόμενοι στα παραγγέλματα του λειτουργού ιερέα.
Παλαιότερα όλος ο λαός έψαλλε μαζί. Σήμερα αυτό, για τις περισσό-τερες ψαλμωδίες, είναι ανέφικτο, λόγω της απουσίας αντίστοιχης μουσικής κατάρτισης. Επισημαίνεται ότι η ψαλμωδία αν δεν γίνεται από όλους, αλλά μεμονωμένα, ενοχλεί τους γύρω μας και πρέπει να αποφεύγεται.
Ακραίες εκδηλώσεις ευλάβειας (π.χ. άκαιρες μετάνοιες ή εντυπωσιακές χειρονομίες) πρέπει να αποφεύγονται.
Προσπαθούμε να συλλάβουμε το νόημα της “κοινότητας”, της “κοινωνίας” μέσα στη Θεία λατρεία, τόσο με το Θεό, όσο και με τον πλησίον.
Προσευχόμαστε κατά τα πρότυπα που μας δίδει η Εκκλησία, αγκαλιάζο-ντας με την αγάπη μας τους πάντες και τα πάντα.
Και τα προσωπικά μας αιτήματα δεν εξαιρούνται, ούτε οι αυτοσχέδιες προσευχές.
Μιλάμε στο Θεό σε πρώτο πληθυντικό πρόσωπο αποδεικνύοντας ότι αποτελούμε μια οικογένεια όλοι οι πιστοί. Την οικογένεια “Των τέκνων του Θεού”.

Πηγή: theomitoros.blogspot.gr